

**PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
BURSY SZKOLNICTWA PONADPODSTAWOWEGO NR 2**

**OS. SZKOLNE 17 i 19
31 – 977 KRAKÓW**

rok szkolny 2025/2026

uchwalony przez Radę Pedagogiczną BSP Nr 2 w dniu 28.08.2025 r.

Uchwałą Nr 14/2024/2025

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	str.3
2.Podstawa prawna programu wychowawczo-opiekuńczo - profilaktycznego	str.4
3.Diagnoza środowiska bursianego oraz odbiorcy programu	str.5
4. Misja bursy i sylwetka absolwenta.....	str.6
5. Działalność wychowawczo- profilaktyczna.....	str.7
6. Planowane efekty	str. 9
7.Cele główne programu wychowawczo- profilaktycznego.....	str.10
8.Cele szczegółowe programu wychowawczo- profilaktycznego	str.11
9. Struktura oddziaływań wychowawczych.....	str.17
10.Wizja pracy opiekuńczej bursy.....	str.23
11. Zasady ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego.....	str. 23

1.WSTĘP

Program wychowawczo - profilaktyczny Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2 w Krakowie został opracowany w oparciu o analizę aktów prawnych i specyfikę pracy placówki.

Program zawiera określone cele: główne i szczegółowe do realizacji z uczniami i we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi.

Wychowanie to jeden z ważnych czynników rozwojowych. Powinno ono oddziaływać w taki sposób, aby kształtować młodego człowieka, formować spostrzeżenia, wzbogacać wiedzę o świecie, wyrabiać odpowiednie nawyki, sprawności, umiejętności i zainteresowania oraz kształtować postawy. Działania te powinny prowadzić do wychowania jak najwszechstronniej rozwiniętej osobowości.

Profilaktyka to wszelkie działania mające na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom. To proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Profilaktyka poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne tworzy warunki do sprawniej realizacji procesu wychowawczego.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku bursy potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku bursianym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026,
- wniosków i analiz (zespołów wychowawczych),

Podstawowym celem realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców/opiekunów i wszystkich pracowników bursy,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów bursianej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków bursianej społeczności oraz kompetencji organów bursy (Dyrektor, Młodzieżowa Rada Bursy, Rada Pedagogiczna),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym bursy (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną bursy),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo - profilaktyczny Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2 został opracowany na podstawie następujących aktów prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 1043.
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r., poz. 620 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 15 ze zmianami).

- Regulamin Rady Pedagogicznej Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 2 w Krakowie oraz inne przepisy szczegółowe.
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2.
- Regulamin Rady Pedagogicznej Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 2 w Krakowie oraz inne przepisy szczegółowe.

3. DIAGNOZA ŚRODOWISKA BURSY ORAZ ODBIORCY PROGRAMU

Program adresowany jest do wszystkich uczniów szkół średnich zamieszkujących w Bursie Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2 ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z trudnościami w nauce, dzieci z rodzin rozbitych, ubogich, jak również ze środowisk zagrożonych patologią społeczną. Pomocą zostaną objęci także uczniowie zdolni poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych oraz analizę ich zainteresowań.

Wsparciem zostaną objęci także uczniowie pochodzący z Ukrainy, którzy przyjechali do Polski po wybuchu wojny, oraz wychowankowie innych narodowości.

W oparciu o posiadane informacje w bieżącym roku szkolnym 2025/2026 szczególny nacisk położony zostanie na dobre samopoczucie ucznia w bursie, komunikację interpersonalną. W obliczu zdiagnozowanej potrzeby i zainteresowania problematyką depresji zostaną zorganizowane dla uczniów zajęcia z psychologiem.

W bieżącym roku szkolnym skupimy się na tolerancji w stosunku do drugiego człowieka oraz poszanowaniu jego poglądów.

Zaplanowano dla uczniów warsztaty z psychologiem i spotkania profilaktyczne z przedstawicielami Policji. W działaniach profilaktycznych będziemy również współpracować z przedstawicielami Straży Miejskiej, Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień, Sanepidem.

Na bieżąco i według potrzeb podejmowane będą działania o charakterze profilaktycznym. Wyniki podjętych działań będą miały wpływ na pracę w roku bieżącym i latach przyszłych

4. MISJA BURSY I SYLWETKA ABSOLWENTA:

Nadrzędnym celem procesu wychowawczego w naszej bursie jest wyzwianie w uczniach walorów osobowych, moralnych i intelektualnych, tak aby mogli z powodzeniem wkraczać na drogę samodzielności i przejmować odpowiedzialność za siebie. Stałe wzmacnianie uczniów w poczuciu własnej wartości ma na celu stworzenie podstawy do prawidłowego radzenia sobie z wyzwaniami oraz problemami życia codziennego.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów po wygaśnięciu epidemii COVID-19 oraz podczas wojny w Ukrainie.

Wzorzec absolwenta:

- Jest samodzielny, umie nawiązywać prawidłowe relacje międzyludzkie.
- Jest otwarty na ludzi – rozumie ich potrzeby i odmienność.
- Zna swoje mocne i słabe strony.
- Aktywnie dąży do rozwoju własnej osobowości.
- Umie samodzielnie się uczyć i doskonalić swój warsztat pracy.
- Potrafi korzystać z dostępnych źródeł informacji.
- Umie zorganizować sobie wolny czas, wykorzystując ofertę kulturalną naszego miasta.
- Jest zorientowany w sprawach społecznych naszego kraju i gotowy brać w nim aktywny udział.
- Jest wrażliwy i otwarty na potrzeby innych.
- Zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia.
- Prezentuje postawę aktywną w promowaniu dbałości o środowisko naturalne.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia.
- Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w sytuacji kryzysowej oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej).
- Jest tolerancyjny.

- Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiednie decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.
- Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych)
- Szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

5. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNA:

Działalność wychowawczo-profilaktyczna bursy obejmuje:

- wspomaganie i wspieranie rozwoju dziecka w przyjaznym, bezpiecznym zdrowym środowisku (współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów),
- budowanie pozytywnego klimatu w bursie, integracja,
- kształtowanie postaw, wartości i norm kulturowych,
- reagowanie na przejawy zachowań ryzykownych,
- przeciwdziałanie przemocy (w tym rówieśniczej, internetowej),
- kształtowanie rozwoju osobowości poprzez kontakt z szeroko pojętą kulturą,
- wspomaganie uczniów we wszechstronnym rozwoju osobistym i dążeniu do optymalnego wykorzystania własnego potencjału, dążenia do samorozwoju,
- przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów internetowych i bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Realizując działania profilaktyczne w bursie należy pamiętać, że to, czy uczeń zachowuje się zgodnie z normami i oczekiwaniami społecznymi, czy podejmuje zachowania ryzykowne, zależy od interakcji różnych czynników. Część z nich to tzw. czynniki ryzyka, zwiększające podatność uczniów na podejmowanie zachowań ryzykownych oraz tzw. czynniki chroniące, które z kolei zwiększają „odporność” uczniów na czynniki ryzyka, a tym samym zmniejszają prawdopodobieństwo podejmowania zachowań ryzykownych.

Za najważniejsze czynniki chroniące (diagnoza) w naszej placówce uważa się:

- Poczucie bezpieczeństwa uczniów w bursie.
- Wrażliwość społeczna.

- Właściwy „monitoring” ze strony nauczycieli.
- Świadomość uczniów, że mogą liczyć na pomoc wychowawców w bursie.
- Zadowolenie uczniów z kontaktu z rodzicami/opiekunami.
- Spokojna, bezstresowa i bardzo przyjazna atmosfera w bursie.
- Dobre więzi z kolegami, możliwość wsparcia z ich strony.
- Dobre samopoczucie uczniów w grupach wychowawczych.
- Możliwość udziału w zajęciach warsztatowych na temat uzależnień, profilaktyki zdrowia i odpowiedzialności karnej.
- Wdrażanie do działań prowadzonych w bursie wszystkich uczniów (nie tylko tych najbardziej zaangażowanych).
- Indywidualizacja pracy z uczniem – dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych możliwości psychofizycznych i potrzeb ucznia.
- Organizowanie akademii i uroczystości – kultywowanie tradycji i wartości.
- Integracja ucznia z bursą i społecznością placówki, rozwijanie zainteresowań.
- Pomoc psychologa na terenie bursy.
- Intensywna współpraca z Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, Policją, instytucjami wspierającymi bursę, a co za tym idzie możliwość udziału uczniów w różnego rodzaju warsztatach zajęciach edukacyjnych i profilaktycznych.
- Świadomość uczniów na temat tego, jakie konsekwencje niesie za sobą sięganie po substancje psychoaktywne.
- Właściwa wiedza oraz reakcja uczniów w sytuacjach zagrożenia substancjami psychoaktywnymi.
- Podejmowanie przez bursę działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- Chęć uczniów do pogłębiania swojej wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz zaburzeń zdrowia psychicznego (depresja, uzależnienie od internetu, zaburzenia odżywiania).

Bursiane czynniki ryzyka to:

- Niepowodzenia szkolne uczniów.
- Brak autorytetów u uczniów, brak z ich strony odpowiedzialności i systematyczności.
- Presja grupy rówieśniczej, w której normą bywają zachowania dysfunkcyjne.
- Negatywny wpływ mediów.
- Problemy emocjonalne nastolatków.

- Brak motywacji wewnętrznej do uczenia się i samorozwoju oraz podejmowania aktywności na terenie bursy.
- Wysoka i często nieusprawiedliwiona absencja uczniów na zajęciach szkolnych oraz opuszczanie pojedynczych lekcji (częste spóźnienia).
- Trudności w nauce związane ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: dysleksja rozwojowa.
- Nieprzestrzeganie przyjętych norm i zasad funkcjonowania społecznego – nieprzestrzeganie bursianych praw i obowiązków ucznia.
- Brak pozytywnego wsparcia środowiska rodzinnego, występowanie w rodzinie zjawisk dysfunkcyjnych, problemów alkoholowych.
- Brak zainteresowania nauką szkolną.
- Zaburzenia relacji z rodzicami.
- Nieprawidłowa struktura rodziny (rodziny niepełne).
- Agresja słowna, wulgaryzmy wśród uczniów.
- Powszechność i dostępność substancji psychoaktywnych.
- Podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych związanych z stosowaniem przez nich substancji psychoaktywnych takich jak: napoje energetyczne, alkohol, papierosy, dopalacze czy narkotyki.
- Znajomość osób, od których można kupić substancje psychoaktywne.
- Negatywny wpływ grupy rówieśniczej, namawianie do sięgania po substancje psychoaktywne.
- Palenie papierosów przez uczniów.
- Brak u uczniów umiejętności zarządzania swoim czasem wolnym
- Brak u uczniów umiejętności komunikacyjnych i interpersonalnych.
- Brak współpracy ze strony rodziców/opiekunów.

6. PLANOWANE EFEKTY

- Poprawa sytuacji wychowawczej w bursie i na terenie osiedla, zmniejszenie przypadków agresywnych zachowań wśród młodzieży, przemocy, wymuszania pieniędzy.
- Zmniejszenie zagrożenia sięgania przez młodzież po środki uzależniające: napoje energetyczne, papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze.
- Zmniejszenie absencji na zajęciach lekcyjnych.

- Wzrost zainteresowań wśród naszych wychowanków rozwijaniem swoich zainteresowań i uzdolnień, pogłębianiem wiedzy, alternatywnymi sposobami spędzania wolnego czasu w oparciu o sport, rekreację, ciekawe zajęcia warsztatowe.
- Prawidłowy rozwój osobowości młodzieży, wzrost poczucia pewności siebie, dumy ze swoich osiągnięć czy sukcesów, wzrost aspiracji w kierunku "lepszego i pełniejszego życia".
- Inspirowanie wychowanków do podjęcia próby pracy nad sobą - poszukiwanie siebie, odkrywanie własnych barier będących przyczyną wielu problemów na płaszczyźnie kontaktów z rodzicami i rówieśnikami; poprawy swych kontaktów z najbliższym otoczeniem, poszukiwanie sposobów rozwiązywania własnych kłopotów bez sięgania po "używkę"; otwieranie się na drugiego człowieka.
- Integracja społeczności lokalnej z bursą; pozyskiwanie rodziców/opiekunów do współpracy w procesie wychowania ich dzieci; uwrażliwienie ich na potrzeby rozwojowe swoich pociech, przekonanie o potrzebie zmiany własnych przyzwyczajęń przynoszących niejednokrotnie zgubny wpływ na rozwój emocjonalny dzieci.

7. CELE GŁÓWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

Program wychowawczo - profilaktyczny Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 2 w Krakowie jest stworzony z myślą o uczniu - wychowanku i jest wspólną sprawą wszystkich nauczycieli. Sformułowane cele są dostosowane do potrzeb i możliwości naszych wychowanków, z uwzględnieniem ich indywidualności.

Głównym celem programu wychowawczo - profilaktycznego jest troska o wszechstronny rozwój wychowanków w obszarach:

I. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności interpersonalnych oraz osobowości i charakterów wychowanków.

II. Kształtowanie rozwoju intelektualnego.

III. Kształtowanie postaw obywatelskich.

IV. Kształtowanie postaw proekologicznych.

V. Promowanie zdrowego stylu życia.

VI. Kształtowanie zainteresowań estetycznych i kulturalnych.

VII. Kształtowanie postaw moralno – etycznych oraz budowanie postaw prospołecznych.

VIII. Planowanie dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej.

IX. Pomoc w rozwijaniu samoświadomości oraz odpowiedzialności za swoje decyzje.

8. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNEGO

CEL	ZADANIA DO REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI/ TERMIN
I. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności interpersonalnych oraz osobowości i charakterów wychowanków		
1. Rozpoznanie potrzeb wychowawczo-opiekuńczych mieszkańców	- analiza dokumentacji (ankiety nowoprzyjętych wychowanków), - zbieranie informacji o warunkach i sytuacji domowej wychowanków, - zbieranie informacji dotyczących procesu wychowawczego poprzez analizę dzienników, obserwację wychowanka, kontakt z wychowawcami klas i pedagogami szkół, - rozpoznawanie i udzielanie pomocy w pokonywaniu trudności adaptacyjnych nowoprzyjętym mieszkańcom, - rozpoznanie sytuacji materialnej wychowanków i podejmowanie zadań pomocowych.	- wychowawcy - do 16.09.2025 i na bieżąco - wychowawcy - na bieżąco - wychowawcy - na bieżąco - wychowawcy, psycholog – w miarę potrzeb - wychowawcy - na bieżąco
2. Integracja środowiska bursy	- zakwaterowanie uczniów i zapoznanie ich z regulaminami, zarządzeniami oraz zwyczajami obowiązującymi w bursie, - zajęcia integracyjne w grupach, - wycieczki integracyjne, imprezy organizowane w grupie, - imprezy (uroczystości, wieczorki, spotkania, wspólne wyjścia do kina, teatru, na wystawę) organizowane dla wszystkich mieszkańców bursy, - promocja bursy,	- wychowawcy – do 16.09.2025 i na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy- na bieżąco - wychowawcy, MRB– na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco

	- organizowanie wspólnych akcji charytatywnych i edukacyjnych, - przekazywanie informacji dotyczącej działalności i życia bursy do lokalnej prasy, na stronę internetową bursy, media społecznościowe oraz w postaci plakatów i ulotek.	- wychowawcy, MRB – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco
3. Kształtowanie osobowości i charakterów wychowanków	- wskazywanie na właściwe zachowanie i kulturę osobistą, - indywidualna opieka nad wychowankami z rodzin niewydolnych wychowawczo i patologicznych, - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, - kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec siebie i innych.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco
4. Współpraca bursy z rodzicami	- zapoznanie rodziców ze statutem, regulaminami i zwyczajami obowiązującymi w bursie, - pedagogizacja rodziców, - ustalenie sposobu indywidualnych kontaktów rodzica/ opiekuna prawnego/pełnomocnika z wychowawcami, - włączenie rodziców w życie bursy (uroczystości bursiane, wycieczki, itp.).	- wychowawcy – podczas podpisywania umów i na pierwszych spotkaniach z rodzicami - wychowawcy - na spotkaniach z rodzicami i według potrzeb - wychowawcy – wrzesień 2025 lub po przybyciu do bursy - wychowawcy – na bieżąco
II. Kształtowanie rozwoju intelektualnego		
1. Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia	- zapewnienie młodzieży właściwych warunków do nauki (sale do nauki, pokoje mieszkalne), - budzenie i rozwijanie prawidłowej motywacji do nauki i dyscypliny umysłowej, - praca z uczniem zdolnym - praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - analiza postępów ucznia w nauce, - udział wychowanków w imprezach kulturalno – artystycznych, - przygotowanie ucznia do wymogów współczesnego świata	- wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco

	poprzez odpowiedzialne korzystanie z nowoczesnych środków multimedialnych	
III. Kształtowanie postaw obywatelskich		
1. Kształtowanie postaw obywatelskich	- kształtowanie postawy patriotyzmu, tożsamości narodowej poprzez udział w obchodach rocznic i świąt narodowych i państwowych, - uczestniczenie w życiu kulturalnym (udział w imprezach kulturalno-artystycznych), - poznanie własnego regionu i kraju (wyjścia i wycieczki), - przygotowanie do życia w rodzinie i pełnienia ról społecznych, działalność Samorządu Mieszkańców Bursy, - zachęcanie uczniów do bycia "ambasadorem pięknej polszczyzny".	- wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
IV. Kształtowanie postaw proekologicznych		
1. Kształtowanie postaw proekologicznych	- dbanie o czystość i estetykę pomieszczeń wspólnego użytku i sal mieszkalnych, - segregacja odpadów, oszczędność prądu i wody, - eksponowanie gazetek, plakatów na temat degradacji środowiska oraz segregowania odpadów.	- wychowawcy, MRB, mieszkańcy – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco
V. Promowanie zdrowego stylu życia		
1. Promowanie zdrowego stylu życia	- propagowanie zdrowego stylu życia na zajęciach wychowawczych (życie bez nałogów, zdrowe odżywianie, higienę pracy umysłowej, aktywność fizyczną), - zajęcia z zakresu oświaty zdrowotnej, - organizowanie rozgrywek: tenis stołowy, szachy itp. - dbanie o czystość sal mieszkalnych - konkurs czystości, - przeszkolenie w zakresie bhp i sporządzenie oświadczeń, - prowadzenie kącika higieny (apteczka, gazetki, plakaty).	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy do 16.09.2025r. i na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
2. Profilaktyka uzależnień, zapobieganie	-zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, - eliminowanie napięć i agresji,	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog –

używania przez młodzież środków psychoaktywnych (papierosy, e – papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze) i przeciwdziałanie agresji	- współpraca z Miejskim Centrum Profilaktyki i Uzależnień i innymi instytucjami - współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie bezpieczeństwa nieletnich i zapobiegania przestępczości, - angażowanie uczniów w działalność pozalekcyjną i pozaszkolną.	w miarę potrzeb - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
3. Zapewnienie opieki zdrowotnej	- zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie bursy, -zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie bursy.	- wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
4. Zapobieganie demoralizacji oraz przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu młodzieży	- objęcie wychowanków pomocą specjalistyczną (pedagog, psycholog, instytucje pomocowe) - analiza szczególnie trudnych przypadków wychowawczych w ramach zebrań wychowawców bursy -natychmiastowe reagowanie na przejawy niedostosowania uczniów zgodnie z opracowanymi procedurami	- wychowawcy, psycholog – w miarę potrzeb - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco
VI . Kształtowanie zainteresowań estetycznych i kulturalnych		
1.Kształtowanie zainteresowań estetycznych i kulturalnych	- motywowanie wychowanków do gospodarowania poprzez: • pracę społeczno-użyteczną wokół bursy, • odpowiedzialność za sprzęt, • wykonanie dekoracji w salach mieszkalnych, • czuwanie nad estetycznym wyglądem sal mieszkalnych i pomieszczeń wspólnego użytku, • prowadzenie konkursu czystości. - uczestnictwo w kulturze poprzez: • zapoznavanie młodzieży z ofertą kulturalną miasta, • wyjścia do teatrów, kin, muzeów, na wystawy, • kultywowanie tradycji narodowych, religijnych,	- wychowawcy, MRB – na bieżąco

	lokalnych (Wigilia, Rocznic Odzyskania Niepodległości itp.), • uczestnictwo we wspólnych imprezach kulturalnych, • przygotowywanie wieczorków artystycznych. - upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży	- wychowawcy – na bieżąco
VII. Kształtowanie postaw moralno – etycznych oraz budowanie postaw prospołecznych		
1. Kształtowanie postaw moralno – etycznych, wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra.	- wychowanie do poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności światopoglądowej, religijnej, narodowej, kulturowej, - propagowanie idei wolontariatu, zbiórki żywności i odzieży.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco
2. Objęcie opieką uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych	- diagnozowanie sytuacji rodzinnej ucznia, - współpraca z instytucjami wspomagającymi działania opiekuńczo – wychowawcze (Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne, OPS, PCPR, Sąd Rodzinny oraz Policja), - wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz kształtowanie pożądanych postaw poprzez zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w życiu bursy.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – w miarę potrzeb - wychowawcy, psycholog – w miarę potrzeb
3. Budowanie pozytywnych postaw prospołecznych	- Integracja uczniów w ramach grup przez organizowanie wycieczek , wyjść, - Upowszechnianie tematyki tolerancji, akceptacji, przyjaźni wśród młodzieży na zajęciach wychowawczych, - Udział młodzieży w akcjach charytatywnych i społecznych,	- wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, MRB – na bieżąco

	- Organizowanie w bursie imprez okolicznościowych i akademii z okazji ważnych rocznic i świąt (Wigilia, Święto Odzyskania Niepodległości, Wielkanoc i in.)	- wychowawcy, MRB – na bieżąco
4. Nabywanie i doskonalenie umiejętności społecznych, interpersonalnych i psychologicznych	- zajęcia warsztatowe w zakresie radzenia sobie ze stresem, napięciem emocjonalnym, - wdrażanie uczniów do tolerancji wobec innych ludzi bez względu na narodowość, religię, przekonania, sprawność, - wdrażanie uczniów do nawiązywania satysfakcjonujących relacji z innymi, - organizowanie szkoleń udzielania pierwszej pomocy.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
VIII. Planowanie dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej		
1. Planowanie dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej	- prowadzenie poradnictwa zawodowego dla uczniów.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco
2. Przygotowanie do pełnienia przyszłych ról społecznych	- właściwe i odpowiedzialne pełnienie ról w rodzinie , - pomoc uczniom w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych i planowaniu przyszłej kariery zawodowej. - pełnienie ról w zakresie samorządności (działalność MRB)	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco
IX. Pomoc w rozwijaniu samoświadomości oraz odpowiedzialności za swoje decyzje		
1. Pomoc w rozwijaniu samoświadomości	- rozwijanie wśród młodzieży i rodziców wiedzy z zakresu rozwoju i potrzeb psychologicznych, - pedagogizacja rodziców, - ćwiczenia warsztatowe pomagające w identyfikacji własnych mocnych i słabych stron, - budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i własnego ciała,	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco

	- ćwiczenia w rozpoznawaniu i okazywaniu uczuć oraz wskazywanie skutków ich tłumienia.	- wychowawcy, psycholog – na bieżąco
2. Rozwijanie samodyscypliny, odpowiedzialności za swoje decyzje	- dostarczanie wiedzy o przepisach i konsekwencjach łamania prawa, - diagnoza problemów wychowawczych w bursie (agresja, przemoc, niepowodzenia, bezpieczeństwo, uzależnienia) - organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji, Staży Miejskiej, kuratorami, - pogadanki i zajęcia warsztatowe dla uczniów i rodziców/opiekunów o charakterze profilaktycznym.	- wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco - wychowawcy – na bieżąco - wychowawcy, psycholog – na bieżąco

9. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

• Dyrektor Bursy:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w bursie,
- stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej bursy,
- stwarza warunki do działania w placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej bursy,
- współpracuje z zespołem wychowawców, psychologiem oraz Młodzieżową Radą Bursy, wspomaga wychowawców w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania bursy ze Statutem,

- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspirowuje wszystkie grupy społeczności bursy do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dokonuje analizy obciążeń wychowawców i psychologa czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i grupami,
- czuwa nad wykorzystaniem zajęć wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy wychowawców z psychologiem oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów bursy – psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla wychowawców, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia wychowawców, psychologa, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia po epidemii, z powodu wojny w Ukrainie, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- nadzoruje realizację Programu wychowawczo-profilaktycznego.

- **Rada Pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej bursy i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami, związanych z sytuacją wojenną w Ukrainie,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu po epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego BSP Nr 2,
- uczestniczy w ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego BSP Nr 2.

- **Wychowawcy:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w grupie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, podczas wojny w Ukrainie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla grupy

na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania grupy i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich grup i ich rodziców/opiekunów z prawem obowiązującym w bursie i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami,
- współpracują z innymi wychowawcami, rodzicami/opiekunami uczniów, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców/opiekunów,
- dbają o dobre relacje uczniów w grupie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty grupowej,
- czuwają nad postępami w nauce i frekwencją wychowanka, są w stałym kontakcie z rodzicami, znają sytuacje pozaszkolne wychowanka,
- rozwijają i kształtują osobowość wychowanka poprzez dawanie dobrego przykładu i wskazywanie najlepszych wzorów do naśladowania,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

- **Psycholog:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami/opiekunami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy bursy i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z wychowawcami, a także pracownikami szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla wychowawców, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia (np. wojnę w Ukrainie), przemoczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

- **Rodzice/opiekunowie:**

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej bursy,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez bursę,
- dbają o odpowiedni strój i wygląd dziecka oraz racjonalne żywienie,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w bursie,
- współpracują z wychowawcą grupy, innymi wychowawcami i psychologiem pracującymi w bursie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

- **Młodzieżowa Rada Bursy:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego mieszkańców bursy, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi - w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej bursy,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną BSP Nr 2,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor bursy oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

10. WIZJA PRACY OPIEKUŃCZEJ BURS

- Wzmocnienie dyscypliny uczniowskiej poprzez systematyczną i konsekwentną pracę wychowawczą.
- Prowadzenie rozeznania w sprawach wychowanków sprawiających trudności wychowawcze wymagających opieki pedagogiczno - psychologicznej.
- Rozeznanie sytuacji materialnej uczniów.
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji i instytucji pomagających ludziom uzależnionym.
- Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie bezpieczeństwa nieletnich, zapobiegania przestępczości.

11. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja może być prowadzona poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów i wychowawców,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego BSP Nr 2 powołany przez Dyrektora BSP Nr 2. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna.